

مقاله پژوهشی: الگوی راهبردی تعامل پلیس با بسیج با رویکرد پیشگیری از

جرم مبتنی بر حکمرانی اسلامی

عبدالرحمن میرزاخانی^۱، صیاد درویشی، احسین ذوالفقاری^۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۲/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۰۱

چکیده

بهره‌گیری از رویکرد چندنهادی در مأموریت‌های سازمان‌های خدمات‌رسان، هم‌افزایی را در تحقق اهداف به دنبال دارد. هدف از پژوهش حاضر، تدوین الگوی راهبردی تعامل پلیس با بسیج با رویکرد پیشگیری از جرم، مبتنی بر حکمرانی اسلامی است. تحقیق حاضر، از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی-تحلیلی به روش کیفی است. در اولین گام اجرای تحقیق، با بررسی مبانی نظری و پیشینه پژوهش و همچنین مصاحبه با نخبگان تعداد ۶۸ شاخص تعاملی پلیس با بسیج شناسایی گردید، سپس در سه مرحله پندل دلفی و بهره‌گیری از نرم‌افزارهای مرتبط، نظر مشارکت-کنندگان، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. پس از تحلیل و بررسی، تعداد ۶۴ شاخص نهایی تعیین گردید. یافته‌های تحقیق حکایت از ۶ بعد، ۱۹ مولفه و ۶۴ شاخص در الگوی راهبردی تعامل پلیس با بسیج با رویکرد پیشگیری از جرم، مبتنی بر حکمرانی اسلامی دارد. نتایج تحقیق نشان داد که پیاده‌سازی مولفه‌ها و شاخص‌های به‌دست‌آمده می‌تواند به هم‌افزایی انجامیده و بهره‌وری بهتر را در تحقق مأموریت‌های سازمان‌های مورد مطالعه رقم بزند.

کلیدواژه‌ها: الگوی راهبردی، پیشگیری از جرم، تعامل سازمانی، حکمرانی اسلامی.

^۱ . استادیار گروه پیشگیری انتظامی دانشگاه جامع علوم انتظامی امین (نویسنده مسئول) تهران، ایران. رایانامه:

Cls188rahman@yahoo.com

^۲ . دانشیار گروه فرماندهی و مدیریت دانشگاه جامع علوم انتظامی امین، تهران، ایران. رایانامه:

S49darvishi@gmail.com

^۳ . استاد گروه فرماندهی و مدیریت دانشگاه جامع علوم انتظامی امین، تهران، ایران. رایانامه:

Hosseini.zolfaghari59@gmail.com

مقدمه و بیان مسئله

وقوع جرم در هر جامعه‌ای علاوه بر زیان‌های مستقیم وارده بر بزه‌دیده، حاکمیت را به عنوان متولی برقراری امنیت با چالش مواجه ساخته و بخشی از درآمدها را به سمت ایجاد امنیت از طریق تعریف ساختارهای جدید، تهیه تجهیزات نظارتی، کنترلی، بازدارنده و ... سوق می‌دهد، اما این، همه مسئله نیست بلکه تبعات احساس ناامنی که از وقوع جرم در جامعه گسترش پیدا می‌کند، بسیار زیان‌بارتر از تبعات مستقیم جرم است. «افزایش جرائم، ظهور اشکال نوین بزه‌کاری، بکارگیری تمهیدات و تدابیر جدید در ارتکاب جرم و نیز سرعت پیشرفت فناوری در دهه اخیر، سبب گسترش فعالیت‌های مجرمانه و افزایش احساس ناامنی و ترس در جامعه، گردیده است» (نادر محمدی، خسروشاهی و پدرام، ۱۴۰۲: ۳۷). در این میان، جرائمی مثل سرقت که از ابعاد جامعه‌شناختی، روان‌شناختی و حقوقی قابل بررسی است، تأثیر بیشتری بر روح و روان مردم دارد.

در حکومت اسلامی، بین مردم و حاکمان، حقوق متقابلی وجود دارد. ایجاد انسجام و یکپارچگی در جامعه، برقراری امنیت، عدالت، آزادی‌های سیاسی و اجتماعی و حفظ استقلال کشور از جمله وظایف حکومت در بعد سیاسی است. اجرای احکام الهی و تعلیم و تربیت انسان‌ها را می‌توان در بعد وظایف فرهنگی حکومت اسلامی دسته‌بندی نمود و تأمین رفاه و معیشت مردم و مبارزه با فقر و ایجاد عدالت در جامعه از جمله وظایف اقتصادی حکومت اسلامی است که در پرتو وظایف حکمرانی خوب، مبتنی بر دین شکل می‌گیرد.

«امروزه با توسعه دانش، رویکردهای مشارکتی و چندنهادی در پیشگیری و مقابله با جرم، یکی از مولفه‌های اصلی سیاست‌گذاری کشورها را شکل داده و موجب شده تا مسئولان در سیاست‌گذاری‌های کلان خود، در نظر داشته باشند که یک سازمان به‌تنهایی نمی‌تواند عهده‌دار برقراری امنیت و پیشگیری و مقابله با جرم در سطح جامعه باشد» (حسینی و همکاران، ۱۴۰۱: ۳). منابع فقهی نیز وحدت در جامعه دینی را، از جمله رموز

موفقیت برشمرده‌اند و تحقیقات جدید نیز رویکردهای چندنهادی را به جای رویکردهای تک‌نهادی در حوزه‌های مختلف، از جمله پیشگیری از جرم و ایجاد نظم و امنیت در جامعه، تجویز می‌کنند. در کشور ما ظرفیت‌های خوبی در حوزه پیشگیری از جرم وجود دارد که به دلیل ایرادهایی در حوزه‌های ساختاری، مدیریتی و فردی به‌خوبی از آنها بهره گرفته نمی‌شود. در این رابطه می‌توان با نگاهی به وظایفی که در قانون برای سازمان‌های پلیس و بسیج برشمرده شده است به ظرفیتی که می‌توان در سایه همکاری دو سازمان در پیشگیری از جرائم رسید، دست یافت. از این ظرفیت، با وجود انعقاد تفاهم‌نامه‌هایی بین دو سازمان، به دلیل نبود یک الگوی راهبردی مناسب، تاکنون به‌خوبی استفاده نشده و در بیشتر موارد، تحت تأثیر دیدگاه‌های فردی فرماندهان قرار گرفته است. از طرفی، افزایش وقوع جرائم طی چند سال اخیر، ضرورت تحقیق را چندبرابر می‌کند. همکاری دو سازمان پلیس و بسیج در ذیل قانون و در حوزه‌های اطلاعاتی، عملیاتی، خدماتی، فرهنگی و اجتماعی می‌تواند به هم‌افزایی تبدیل شده و اثربخشی اقدامات را در حوزه وظایف دو سازمان از جمله پیشگیری از جرائم، چند برابر کند. این اقدامات چنانچه مبتنی بر حکمرانی اسلامی باشد که در آن ویژگی‌هایی همچون اثربخشی، شفافیت، مسئولیت‌پذیری، نوع-دوستی و اخلاق اسلامی برجسته است، افزایش اطمینان، اعتماد عمومی و به‌طور خاص، احساس امنیت، که به کارویژه سازمان‌های امنیتی مربوط می‌شود را در پی دارد. استفاده نکردن از ظرفیت‌های موجود، موجب اقدامات ناقص بخشی و هدررفت هزینه‌ها می‌گردد. بنابراین از آنجایی که در بررسی پیشینه‌های مرتبط به موضوع، تاکنون تحقیقی در این رابطه صورت نگرفته است، تحقیق حاضر در پی پاسخ به این سؤال است که الگوی راهبردی تعامل پلیس با بسیج در موضوع پیشگیری از جرم مبتنی بر حکمرانی اسلامی کدام است؟.

۱. مبانی نظری

«پیشگیری را می‌توان یکی از راهبردهای اساسی در حوزه کنترل اجتماعی برشمرد که در بردارنده مجموعه راهکارهای مستقیم و غیر مستقیم با هدف ایجاد امکانات و موقعیت-

های بازدارنده از وقوع جرم و کجروی طراحی و تدوین می‌شود» (نوروزی، حسین‌پور و اسماعیلی، ۱۳۹۷: ۲۵). «استراتژی شامل تصمیم‌گیری در این باره است که مقصد کجاست و رسیدن به آن چگونه خواهد بود. استراتژی بیان قصد و نیت است، یعنی آنچه دوست داریم انجام دهیم و اینکه قصد داریم چگونه آن را به انجام برسانیم. استراتژی اهداف بلندمدت را تعریف می‌کند ولی عمدتاً تأکید آن بر چگونگی تحقق این اهداف است.

استراتژی وسیله و ابزار ایجاد ارزش است» (آرمسترانگ^۱، ۱۳۹۰: ۳۷). «در دهه‌های اخیر، کارگزاران پلیس به این نتیجه رسیده‌اند که انجام امور پلیسی به شیوه واکنشی و سنتی برای مهار جرم و کاهش ترس ناشی از آن، ساز و کار مناسبی نیست. واژه پلیس در قوانین و مقررات و در افکار عمومی همواره با واژه سرکوبی جرم و مجرم مرتبط و همراه بوده است. بدین ترتیب نقش پلیس به‌طور سنتی فقط در چهارچوب نظام کیفری تصور می‌شده است. به موازات تأکید یافته‌های جرم‌شناختی بر فایده و اثر پیشگیری اجتماعی در کاهش میزان جرائم، اشکال جدیدی از مأموریت و وظیفه پلیس از اوایل سال‌های هفتاد میلادی مطرح شده است» (نجفی ابرندآبادی، ۱۳۸۷: ۶۷). یکی از این اشکال رویکرد اجتماع محوری پلیس است که در آن امنیت با مشارکت مردم و سایر سازمان‌ها و با هدف بالا بردن احساس آرامش و رضایت مردم، پیگیری می‌گردد. این رویکرد که مشارکت مردم و همکاری سایر نهادها را در پی دارد در کنترل جرائمی مثل جرم سرقت تبلور بیشتری دارد.

بازیگران رویکرد اجتماع‌محور و چندنهادی، بسته به فضای وقوع جرم، از بعد واقعی یا مجازی، شهری یا خارج از شهر، آپارتمانی یا خیابانی و همچنین از بعد نوع جرم، مثلاً سرقت اتومبیل یا سرقت منزل و ... متفاوتند، ولی جرمی که در نتیجه همکاری چندنهادی، به نسبت سایر جرائم تحت کنترل و مدیریت بهتری قرار گرفته، جرم سرقت است. «سرقت از جمله جرائمی است که نسبت به مالکیت، دارایی، اعتبار، آبرو و امنیت اشخاص صورت می‌گیرد و امتیازات غیرقانونی و نامشروع را برای سارقین فراهم آورده و ضمانت‌های

^۱ . Armstrong

اجتماعی و حقوقی و اعتبار ارزش‌های مقررات پذیرفته شده اجتماعی را خدشه‌دار می‌کند. این جرم یکی از رذایل بشری و یکی از معضلاتی است که هر جامعه مبتلا به آن، احساس ناامنی دارد و آسایش، ثبات، امنیت، رفاه، آرامش و نظم را از جامعه سلب می‌کند. وقوع سرقت معلول انگیزه‌ها، شرایط، علل و عوامل پیچیده بسیاری است که موضوع علوم مختلفی چون حقوق جزا، جرم‌شناسی، آسیب‌شناسی اجتماعی، روانشناسی کیفری و ... است» (محمدی و نیازخانی، ۱۳۹۵: ۴۵). ماده ۲۶۷ قانون مجازات اسلامی در تعریف جرم سرقت بیان کرده است: «سرقت عبارت است از ربودن مال متعلق به غیر» (قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲). سرقت را می‌توان یکی از باسابقه‌ترین جرایم بشر نام برد که در جامعه‌های مختلف به شیوه‌های گوناگون دیده می‌شود و شامل طیف وسیعی از سرقت‌های خرد تا کلان، سرقت خودرو، احشام، اموال خصوصی، اموال دولتی و سرقت‌های مسلحانه و غیر مسلحانه می‌شود. از این‌روست که سرقت‌ها بیشترین آمار وقوع را داشته و به همین جهت تأثیر شگرفی در احساس ناامنی در سطح جامعه داشته و می‌توانند تا حدود زیادی امنیت اجتماعی و احساس امنیت نزد شهروندان را خدشه‌دار کنند.

ایجاد فضای امن در جامعه از جمله مولفه‌های اصلی در حکمرانی خوب است. حکمرانی خوب از اصلی‌ترین واژه‌های رایج دهه‌های اخیر در ادبیات سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی است. «حکمرانی خوب به معنای سازوکارها، فرایندها، و نهادهایی است که به واسطه آنها شهروندان، گروه‌ها و نهادهای مدنی، منافع مدنی خود را دنبال می‌کنند، حقوق قانونی خود را به اجرا درمی‌آورند و تعهداتشان را برآورده می‌سازند» (مرادی، رهنما و حیدریان، ۱۳۹۶: ۱۵۱). «حکمرانی خوب موضوعی است که به‌خصوص در کشورهای در حال توسعه و در راستای استقرار و نهادینه‌سازی جامعه مدنی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار شده است. حکمرانی ایده جدیدی است که جایگزین مفهوم حکومت شده است. طبق این مفهوم تصمیم‌گیری‌های مربوط به شهر و کلان‌شهرها با اجماع صاحبان منافع دخیل در شهر صورت می‌گیرد» (جعفری صمیمی و کاویان‌تلوری، ۱۳۹۴: ۲۱). طبق تعریف بانک جهانی، حکمرانی خوب، روشی است که بر طبق آن قدرت بر

مدیریت اقتصادی یک کشور و منابع اجتماعی آن برای رسیدن به توسعه اقتصادی اعمال می‌شود (کميجانی و سلاطین، ۱۳۸۹: ۶۵). بانک جهانی ۶ شاخص حق اظهار نظر و پاسخگویی، ثبات سیاسی و مقابله با خشونت، اثربخشی دولت، کیفیت مقررات، حاکمیت قانون و کنترل فساد را به عنوان شاخص‌های حکمرانی خوب در نظر گرفته است. «در حکمرانی، اصطلاحی به نام حکمرانی چندسطحی که راهبرد آن پیوند بین نهادها و اعضای جامعه است، به چشم می‌خورد. حکمرانی چندسطحی روند نظارت دولت را بر بسیاری از سازمان‌های مردم‌نهاد و فعالیت‌های گسترده‌ای از جنبش‌های اجتماعی و انجمن‌های مدنی و سازمان‌های دیگر افزایش می‌دهد» (بروزل^۱، ۲۰۲۰: ۷۷۰). «حکمرانی چندسطحی نظریه‌ای است که برای بیان نحوه توزیع قدرت به صورت عمودی بین سطوح مختلف دولت و به صورت افقی در چندین سازمان و بازیگران شبه دولتی و غیردولتی به کار می‌رود» (ویسنر^۲، ۲۰۱۷: ۲۲). «در این نظریه بازیگران در سه سطح تقسیم شده‌اند. بازیگران در این سه سطح اعم از دولتی، خصوصی و انجمن‌ها بر اساس پراکندگی قدرت در راستای رفع شکاف دولت-ملت اقدام می‌کنند. حکمرانی چندسطحی روند نظارت دولت را بر بسیاری از سازمان‌های مردم‌نهاد و فعالیت‌های گسترده‌ای از جنبش‌های اجتماعی و انجمن‌های مدنی و سازمان‌های دیگر افزایش می‌دهد» (پیشین: ۷۷۰). «اقدامات در حکمرانی چندسطحی نیاز به مشارکت فعال مشاغل و جامعه مدنی (سازمان‌های غیردولتی، گروه‌های شهروندان، شهروندان فردی و غیره) و اتخاذ ابزارهای متنوعی از قبیل کمک‌هزینه‌های مالی و مکانیسم‌های تأمین مالی، قراردادهای خاص و شاخص‌های عملکردی دارد» (براون^۳، ۲۰۱۸: ۵۷).

الگوی حکمرانی هر جامعه‌ای متناسب با ارزش‌ها و فرهنگ آن جامعه مشخص می‌گردد. باتوجه به این‌که حاکمیت در کشور ما بر مبنای دین اسلام بنا نهاده شده، حکمرانی نیز بر همین مبنا است. دین اسلام به عنوان آخرین دین الهی از چنان قابلیت برخوردار است که

^۱ . Borzel

^۲ . Wiesner

^۳ . Brown

بتواند مدل حکمرانی مطلوب را متناسب با اصول و ارزش‌های الهی احصاء و به‌کارگیری نماید. «اندیشمندان اسلامی به‌طور عام و مذهب تشیع به‌طور خاص، مدل آرمان‌شهر اسلامی را بر مبنای قوانین اسلامی، سیره عملی رسول اکرم (ص)، سیره عملی امام علی (ع) و دکترین مهدویت توصیف و تشریح می‌کنند و سعادت بشری را در قالب چنین حاکمیتی ممکن می‌دانند. در منابع اسلامی نیز به حکومت و حکمرانی توجه ویژه‌ای شده است. یکی از منابع اصیل در این زمینه سیره حضرت علی (ع) است که می‌تواند به‌عنوان منبع ارزشمند برای مباحث حکمرانی اسلامی در نظر گرفته شود. ایشان در همان دوران کوتاه حکومت خود الگویی از حکومت‌داری و حکمرانی ارائه دادند که لازم است مورد پژوهش و الگوبرداری قرار گیرد» (حجازی‌فر، ۱۴۰۲: ۸۸).

مأموریت‌ها و وظایف فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بسیج مستضعفین

برابر ماده ۳ قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران هدف از تشکیل این سازمان، استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی و فردی و نگرهبانی و پاسداری از دستاوردهای انقلاب اسلامی در چهارچوب این قانون در قلمرو کشور جمهوری اسلامی ایران است.

ماده ۴ قانون یادشده، برخی مأموریت‌ها و وظایف این سازمان را بدین‌شرح برمی‌شمرد:

بند ۱- استقرار نظم و امنیت و تأمین آسایش عمومی و فردی؛

بند ۲- مقابله و مبارزه قاطع و مستمر با هرگونه خرابکاری، تروریسم، شورش و عوامل حرکت‌هایی که مخل امنیت کشور باشد، با همکاری وزارت اطلاعات؛

تبصره - کیفیت و نحوه همکاری را شورای امنیت کشور تعیین می‌کند.

بند ۳- تأمین امنیت برای برگزاری اجتماعات، تشکل‌ها، راهپیمایی‌ها، و فعالیت‌های قانونی و مجاز و ممانعت و جلوگیری از هرگونه تشکل و راهپیمایی و اجتماع غیر مجاز و مقابله با اغتشاش، بی‌نظمی و فعالیت‌های غیر مجاز؛

بند ۴- اقدام لازم در زمینه کسب اخبار و اطلاعات در محدوده وظایف محوله و همکاری با سایر سازمان‌ها و یگان‌های اطلاعاتی کشور در حدود وظایف آنها؛

بند ۸- انجام وظایفی که بر طبق قانون به عنوان ضابط قوه قضائیه به عهده نیروی انتظامی محول است از قبیل: الف - مبارزه با مواد مخدر؛ ب - مبارزه با قاچاق؛ ج - مبارزه با منکرات و فساد؛ د - پیشگیری از وقوع جرم؛ ه - کشف جرایم؛ و - بازرسی و تحقیق؛ ز - حفظ آثار و دلایل جرم؛ ح - دستگیری متهمین و مجرمین و جلوگیری از فرار و اختفاء آنها؛

بند ۱۵- همکاری با سایر نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران در مواقع لزوم و بنا به دستور (تبصره - نیروی انتظامی با هماهنگی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در مواقع لزوم می‌توانند از نیروهای مقاومت بسیج استفاده نمایند).

بند ۱۸- همکاری با سازمان‌های ذیربط در جهت ایجاد و توسعه زمینه‌های فرهنگی لازم به منظور کاهش جرائم و تخلفات و تسهیل وظایف محوله؛

بند ۱۹- انجام امور امدادی و مردم‌یاری در مواقع ضروری ضمن هماهنگی با مراجع ذیربط (قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران).

در فصل دوم اساس‌نامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، برخی از مأموریت‌های این سازمان آمده است:

«ماده ۲- مبارزه قانونی با عوامل و جریان‌هایی که در صدد خرابکاری، براندازی نظام جمهوری اسلامی و یا اقدام علیه انقلاب اسلامی ایران می‌باشند. ماده ۳- مبارزه قانونی با عواملی که با توسل به قوه قهریه در صدد نفی حاکمیت قوانین جمهوری اسلامی باشند.

ماده ۴- اقدام همانند دیگر نیروهای انتظامی در جهت خلع سلاح کسانی که بدون مجوز قانونی اسلحه و مهمات حمل و نگهداری می‌نمایند. ماده ۵- همکاری با نیروهای انتظامی در مواقع لزوم، در جهت برقراری نظم و امنیت و حاکمیت قانون در کشور (تبصره- سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در زمینه مأموریت‌های مذکور در موارد فوق به عنوان ضابط قوه قضائیه عمل می‌کند). ماده ۶- همکاری با دیگر نیروهای انتظامی در جهت محافظت از

اماکن و شخصیت‌های سیاسی و مذهبی به تشخیص شورای تأمین محل. (حدود وظایف و اختیارات این شورا طبق قانونی است که به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید). ماده ۱۰- مشارکت در عملیات امدادی هنگام بروز بلایا و حوادث و انجام خدمات امدادی، آموزشی، تولیدی و جهادسازندگی به درخواست دولت و با رعایت کامل موازین عدل اسلامی در زمان صلح در حدی که به تشخیص شورای عالی سپاه، آمادگی رزمی لازم را برای انجام مأموریت‌های خود از دست ندهد» (اساس‌نامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی).

سازمان بسیج مستضعفین در تاریخ ۵ آذر ۱۳۵۸ به فرمان رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی(ره) در جهت تحقق ارتش ۲۰ میلیونی به عنوان سازمانی در زیرمجموعه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تشکیل گردید. این سازمان بخشی از وظایفی که در اساس‌نامه سپاه پاسداران آمده است را انجام می‌دهد. «گفتمان بسیج به‌عنوان گفتمان اثرگذار در انقلاب اسلامی، به یک الگوی موفق و مقوم شکل‌گیری آرمان امت اسلامی در افق تمدن نوین اسلامی بدل شده است که می‌تواند در ارتباط با سایر وجوه گفتمانی انقلاب اسلامی ایفای نقش نماید» (نظامی‌پور و همکاران، ۱۳۹۷: ۷۴).

هم‌اکنون سازمان بسیج مستضعفین دارای اقشار ۲۳ گانه به شرح زیر است.

- ۱- بسیج دانش‌آموزی؛ ۲- بسیج دانشجویی؛ ۳- بسیج علمی، پژوهشی و فناوری؛
- ۴- بسیج جامعه پزشکی؛ ۵- بسیج مهندسين؛ ۶- بسیج حقوقدانان؛ ۷- بسیج اساتید؛
- ۸- بسیج فرهنگیان؛ ۹- بسیج ورزشکاران؛ ۱۰- بسیج رسانه؛ ۱۱- بسیج هنرمندان؛
- ۱۲- بسیج مداحان؛ ۱۳- بسیج جامعه زنان؛ ۱۴- بسیج کارمندان؛ ۱۵- بسیج مساجد؛
- ۱۶- بسیج طلاب و روحانیون؛ ۱۷- بسیج اصناف؛ ۱۸- بسیج محلات؛ ۱۹- بسیج
- کارگری؛ ۲۰- بسیج جامعه عشایری؛ ۲۱- بسیج پیشکسوتان؛ ۲۲- سازمان اردویی،
- راهیان نور و گردشگری بسیج؛ ۲۳- بسیج سازندگی؛

«گسترده‌گی ابعاد و پیچیدگی ایجاد امنیت، موجب شده است که پلیس به‌عنوان مرجع و متولی اصلی برقراری امنیت عمومی جامعه نتواند به‌تنهایی در تمام حوزه‌ها، اثرگذاری مقتدرانه‌ای داشته باشد» (درویشی، آهی و میرزاخانی، ۱۴۰۲: ۱۰۰). با توجه به ساختار و وظایف سازمان‌های پلیس و بسیج، بسترهای مهمی در حوزه همکاری و در نتیجه هم-افزایی بین این دو نهاد وجود دارد. با عنایت به این‌که اطلاعات پیش‌نیاز پیش‌بینی، پیشگیری، مقابله و بازسازی است، پشتیبانی متقابل اطلاعاتی می‌تواند به اشراف اطلاعاتی انجامیده و مسئولان را در تصمیم‌گیری صحیح یاری نماید. «اشراف اطلاعاتی را برتری اطلاعاتی بر حریف یا دشمن دانسته‌اند. زمانی که تشکیلات اطلاعاتی اهداف مشخص اطلاعاتی را تحت کنترل اطلاعاتی قرار دهد، در این صورت اشراف اطلاعاتی به‌وجود آمده است و زمانی تداوم خواهد داشت که بتواند امکان تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری را برای مدیران فراهم نماید» (چراغی، ۱۳۹۸: ۴۶۵).

پیشینه تحقیق

رنگریز در تحقیقی با عنوان «طراحی حکمرانی اسلامی مبتنی بر تعالیم دینی» به این نتیجه رسید که در شرایط علی، خیرخواهی، مهرورزی و پاسخگویی نسبت به مردم؛ در پدیده محوری، ویژگی‌های مردمی، نهادی و حکومتی؛ در شرایط مداخله‌گر، مجموعه شرایط اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی و مجموعه عوامل ساختاری و رفتاری؛ در شرایط زمینه‌ای، توجه به فرهنگ ملی و قوانین و مقررات؛ در رابطه با راهبرد، اقدامات مربوط به طراحی و بهینه‌سازی حکومت اسلامی، حکمرانان شایسته‌محور و توسعه حکمرانی اسلامی خوب، شناسایی شدند. پیامد اصلی این مدل توسعه فردی، اداری و اجتماعی است (۱۴۰۲).

مومنی و احمدی موسوی در «تعامل پلیس با نهادهای پیشگیری از جرم» که به روش توصیفی- کتابخانه‌ای انجام شد. به بررسی تعامل پلیس با نهادهای پیشگیری از جرم پرداختند. راهبردهای نیروی انتظامی و پیشگیری از جرم، شامل راهبردهای جامعه‌محوری، راهبرد حل مسئله، راهبرد انعطاف صفر، راهبرد تمرکز بر نقاط و ساعات پر جرم و راهبرد

استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در امر پیشگیری مورد بررسی قرار گرفت. بررسی - ها نشان داد پلیس باید ملاحظات پیشگیرانه را همراه با رعایت موازین حقوق بشری مدنظر قرار دهد، زیرا این نهاد از آنجا که به دنبال آموزش ارزش ها و هنجارهای اساسی جوامع به شهروندان است، باید بیش از هر نهاد دیگری آن را رعایت کند. ایجاد کمیته های مشورتی شهروندان در ادارات پلیس یا کلاتری ها در سطح شهر یا محله، به حل و فصل مسائل ناشی از بزهکاری از جمله مهار بزهکاری و پیشگیری متناسب با محل پلیس را در امر پیشگیری و پایش بزهکاری در تعامل با نهادهای جامعه و خانواده یاری خواهند داد (۱۴۰۱).

ایمانی خوشخو در تحقیقی با عنوان «الگوی راهبردی تعامل پلیس با جامعه: اقتدار همراه با مهرورزی» به این نتیجه رسید که مهرورزی در تعامل با گروه های مختلف اجتماعی شیوه های متفاوتی را می طلبد و متناسب با گروه های در تعامل با پلیس، می تواند مواردی همچون عدم استفاده از خشونت رفتاری و کلامی، تخفیف هوشمندانه متناسب با مورد، ارائه مشاوره ناصحانه و اصل عدم منفعت محوری را شامل شود. همچنین هوشمندی در انتخاب شیوه مناسب اعمال قانون در تعامل با گروه های مختلف اجتماعی می تواند در بالابردن سرمایه اجتماعی پلیس و مشارکت عمومی در پیشگیری از وقوع جرم مؤثر باشد (۱۴۰۰).

کاوسی خسرقی به مطالعه عوامل تأثیرگذار بر نقش آفرینی کارآمد و موثر سازمان های مسئول در پیشگیری از جرم پرداخت. بنابر نتایج؛ سازه هایی چون کم و کیف تخصص - گرایی، ضعف مخاطب شناسی، شعارگرایی، مسئولیت پذیری اجتماعی سازمان ها، آنومی سازمانی، ساختار سازمانی تواناساز، درک واقعیت های جامعه، مشوق های اقتصادی، کم و کیف سرمایه اجتماعی، اتخاذ مشی علمی در امر پیشگیری، تدوین و اجرای قانون، کمبود منابع مالی و انسانی، کاهش فقر و نابرابری، پایش و نظارت استاندارد از متغیرهای کلیدی تأثیرگذار بر نقش آفرینی کارآمد و موثر سازمان های متولی پیشگیری از جرم هستند (۱۳۹۹).

اصغری و همکاران در تحقیق «الگوی تعامل راهبردی ناجا و رسانه ملی» به این نتیجه رسیدند که تدوین تفاهم‌نامه همکاری رسانه‌ای بین رسانه ملی و ناجا؛ ترسیم نقشه راهبردی مشترک رسانه‌ای برای تعالی سازمانی و اختصاص ردیف بودجه تولید محتوای رسانه‌ای در ساختار و بودجه‌بندی سازمانی به‌عنوان مهم‌ترین و اساسی‌ترین مؤلفه‌ها در تدوین راهبرد تعامل نیروی انتظامی و رسانه ملی به‌شمار می‌آیند (۱۳۹۸).

نظامی‌پور و همکاران (۱۳۹۷) در تحقیقی با عنوان «الگوی راهبردی گفتمان بسیج در حفظ و تداوم بیداری اسلامی با تأکید بر دیدگاه‌های امامین انقلاب اسلامی» به این نتیجه رسیدند که الگوی تجربه‌شده از گفتمان بسیج با اولویت بسیج‌کنندگی در ابعاد دینی و اسلامی، فرهنگی و اخلاقی، دفاعی و نظامی، سیاسی و مدیریتی، اقتصادی و سازندگی به ترتیب اولویت در تحقق پنج‌گانه اجتماعی- فرهنگی، دینی- دفاعی- امنیتی، مذهبی، سیاسی- مدیریتی و در نهایت اقتصادی- توسعه بیداری اسلامی اثرگذار است. همچنین این الگو در دستیابی به فرایندهای شش‌گانه بیداری اسلامی شامل هدف‌های راهبردی، اقدام- های راهبردی، راهبردهای کلان، الزام‌های راهبردی، اصول و ارزش‌های راهبردی و برنامه- های راهبردی اثرگذار است.

خطیبی و همکاران در پژوهشی با عنوان «تعهدات نهادهای حکومتی در پیشگیری از وقوع جرم بررسی مقایسه‌ای تجربه‌های بین‌المللی» به تعهدات نهادهای حکومتی در پیشگیری از وقوع جرم پرداختند. برابر نتایج، در مقوله پیشگیری از وقوع جرم که از مباحث مهم پیشروی دولت‌ها است، نیاز به بسیج عمومی و هماهنگی تمامی نهادها و دستگاه‌های اجرایی دولتی هست. در سطح بین‌المللی، مجامع مربوطه و در رأس آنها سازمان ملل با طراحی کنگره‌های سالانه پیشگیری از وقوع جرم و برگزاری ۱۲ کنگره از سال ۱۹۵۵ تاکنون ضمن فراهم نمودن فرصت برای هم‌فکری متخصصان پیشگیری از وقوع جرم، در سطح یک نهاد سیاست‌گذاری نقش‌آفرینی می‌کنند. بنابراین با نگاه تطبیقی به این حوزه، کشورهای مختلف در زمینه پیشگیری از وقوع جرم تجارب و دستاوردهای

بالارزشی در اجرای برنامه‌های ملی پیشگیری از وقوع جرم کسب نموده‌اند که الگوهای مناسبی جهت پیاده‌سازی در داخل کشور است (۱۳۹۷).

صالحی امیری و کریمی‌خوزانی در تحقیقی با عنوان «تبیین الزامات راهبردی پلیس در عصر جهانی‌شدن» به این نتیجه رسیدند که مواردی همچون توجه به فناوری در قالب رویکرد پلیس هوشمند؛ الزام تعاملات بین‌المللی و انجام مأموریت فرامرزی در قالب امنیت مشترک؛ الزام توجه به مشارکت مردم در مأموریت‌های پلیسی؛ طرح نظم ارگانیک و در نهایت لزوم توجه به کیفیت و نحوه ارائه خدمات و طرح مبحث عدالت انتظامی؛ از جمله الزامات راهبردی پلیس در عصر جهانی‌شدن است (۱۳۹۴).

سانی^۱ پژوهشی با عنوان «نقش کمیته روابط پلیس و جامعه در پیشگیری از جرم در ایالت اوگون، نیجریه» انجام داد. این مطالعه بر تئوری مشارکت در جنایت تکیه دارد که بیان می‌کند؛ سیستم عدالت کیفری به تنهایی نمی‌تواند مشکلات پیچیده جرم و بی‌نظمی در جامعه ما را حل کند، منابع و ورودی‌های خارج از سیستم و همچنین روش‌های جدید تفکر به شدت مورد نیاز است. در مورد مشکلات مختلف از درون این مطالعه به این نتیجه می‌توان رسید که در زمینه پیشگیری از جرم در منطقه مورد مطالعه عملکرد بسیار خوبی داشته است. با این حال، مشکل اعتماد بین اعضای جوامع و پلیس در اشتراک اطلاعات وجود دارد (۲۰۲۲).

بیشتر تحقیقات مورد اشاره به الگوی راهبردی و تعامل پلیس با جامعه پرداخته‌اند و برخی نیز با بخشی از تحقیق حاضر مشابعت دارند. مثلاً تحقیقی که حکمرانی اسلامی را مورد بررسی قرار داده به موضوع تعامل و همکاری نپرداخته است، اما تحقیق حاضر از این جهت، با تحقیقات دیگر متفاوت است که در پی ارائه یک الگو از تعامل دو سازمان که در برخی مأموریت‌ها با هم ارتباط نزدیک و در برخی مأموریت‌ها نیز می‌توانند به پشتیبانی و حمایت سازمان دیگر متکی باشند. تمرکز این تحقیق بر پیشگیری از جرم و در فضایی مبتنی بر حکمرانی اسلامی انجام می‌شود.

۱. Sani

۲. روش تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر ماهیت توصیفی - تحلیلی به روش کیفی است. در اولین گام اجرای تحقیق، با بررسی مبانی نظری و پیشینه پژوهش و همچنین مصاحبه با نخبگان تعداد ۶۸ شاخص تعامل راهبردی پلیس با بسیج، با رویکرد پیشگیری از جرم، مبتنی بر حکمرانی اسلامی شناسایی گردید. سپس در سه مرحله پزل دلفی و بهره-گیری از نرم افزارهای مرتبط، نظر مشارکت کنندگان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و پس از تحلیل و بررسی، تعداد ۶۴ شاخص نهایی تعامل پلیس با بسیج تعیین گردید. روایی ابزار از طریق روایی صوری و پایایی آن از طریق تعمیم پذیری و تکرارپذیری تعیین شد.

۳. تجزیه و تحلیل یافته‌ها

در این قسمت شرحی از گام‌های تحقیق و به طور خاص، گام پنجم که تجزیه و تحلیل یافته‌ها می‌باشد، تبیین می‌گردد.

گام اول - جمع‌آوری ادبیات نظری و مصاحبه با نخبگان: این گام در رابطه با جمع‌آوری ادبیات نظری به روش اسنادی و در موضوع مصاحبه با نخبگان، به روش کیفی و از طریق تحلیل محتوای مصاحبه‌ها با نمونه آماری که از بین نخبگان تا ۱۸ نفر به اشباع نظری رسید، پیش رفت، شرکت کنندگان در مصاحبه از بین خبرگان حوزه پیشگیری از جرم پلیس دارای سابقه ۵ سال مدیریت در سطح میانی و مدیران با جایگاه شغلی ۱۶ سازمان بسیج که سابقه خدمت اجرایی ۵ سال در حوزه‌های مقاومت، با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد انتخاب گردیدند. نخبگان در این تحقیق مورد مصاحبه قرار گرفتند و خروجی مصاحبه‌ها پس از جرح و تعدیل در سطح ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌ها دسته‌بندی گردید.

جدول ۱. ابعاد، مولفه‌ها و شاخص‌های الگوی راهبردی تعامل پلیس با بسیج با رویکرد پیشگیری از جرم مبتنی بر

حکمرانی دینی

ابعاد	مولفه‌ها	شاخص‌ها
اشراف اطلاعاتی	ناامن کنندگان محیط جامعه	ارتباط دوطرفه در شبکه‌های سازمانی
		تبادل اخبار از محل استقرار
		تبادل اخبار از کمیت

ابعاد	مؤلفه‌ها	شاخص‌ها
امنیت	صنوف	تبادل اخبار از محل فعالیت
		تبادل اخبار از رهبران
		تبادل اخبار از سوابق
		عملیات فنی مشترک
		تدوین و اجرای طرح‌های شناسایی مشترک
		بهره‌گیری متقابل از اخبار مردمی
		بهره‌گیری از ظرفیت بسیج صنوف توسط پلیس
	هنجارشکنان	بهره‌گیری از ظرفیت پلیس اماکن توسط بسیج
		تبادل اخبار در حوزه صنوف
		تشکیل بانک‌های اطلاعاتی مشترک
		ارتباط بانک‌های اطلاعاتی
		استعلام متقابل برای اخذ مجوزهای فعالیت و ...
		اتصال شبکه‌های سازمانی
		تبادل اخبار در پیش‌بینی بسترهای هنجارشکنی
	امنیت عینی	تبادل اخبار در پیش‌بینی زمان هنجارشکنی
		تبادل اخبار در رابطه با تشویق‌کنندگان به هنجارشکنی
		تبادل اخبار در رابطه با مکان‌های احتمالی فعالیت هنجارشکنان
		تبادل اخبار در رابطه با آماج هنجارشکنان
		پوشش نقاط جرم‌خیز در قلمرو متفاوت و تحت مدیریت واحد
		پوشش نقاط جرم‌خیز به صورت مشترک و آشکار
		اقدام مشترک در مواقع بروز ناامنی
خدماتی	امنیت ذهنی	حمایت متقابل در بروز جرائم مشهود مطابق قانون آ. د. ک
		های متقابل در اجرای مراسم ملی و مذهبی بهره‌گیری از ظرفیت
		حضور به موقع واحدهای گشت در زمان امدادخواهی
		برخوردار بودن گشتی‌ها از تناسب اندام مناسب
		برخوردار بودن گشتی‌ها از آمادگی جسمانی
		برخوردار بودن گشتی‌ها از تجهیزات مناسب
		اقدامات رسانه‌ای مشترک با موضوع ارتقاء امنیت
	بروز بلایای طبیعی	اجرای مانورهای مشترک اقتدار
		همکاری در پیشگیری از جرم
		همکاری در نظم‌بخشی به صحنه
		همکاری در طرح‌های ترافیکی
		همکاری در امدادرسانی به مردم
		پشتیبانی متقابل در مقابله با ناامن‌کنندگان محیط

ابعاد	مولفه‌ها	شاخص‌ها
فرهنگی	جشن‌ها و مناسبت‌ها	همکاری در پیشگیری از جرم
		همکاری در نظم‌بخشی به صحنه
		همکاری در طرح‌های ترافیکی
		همکاری در مقابله با ناامن‌کنندگان محیط
		بهره‌گیری متقابل در مقابله با هنجارشکنان
	خدمات کلان (واکسیناسیون، بروز بیماری‌ها و ...)	برقراری امنیت کارکنان بسیج در اجرای طرح‌های کلان
		بهره‌گیری از ظرفیت بسیج برای نظم‌بخشی در اقدام‌های خدماتی
		بهره‌گیری متقابل از تجهیزات سازمانی در خدمات‌رسانی
		تشکیل تیم‌های مشترک برای خدمات‌رسانی
	سازندگی	حمایت از بسیج سازندگی در اجرای بهینه مأموریت محوله
فرهنگی	آموزش همگانی در پیشگیری از جرم	همکاری بسیج با پلیس در آموزش‌های چهره به چهره
		همکاری متقابل در آموزش‌ها از طریق فضای مجازی
		همکاری در آموزش همگانی به بسیجیان
	اقدامات فرهنگی در حوزه قانون-گرایی	مشارکت در ساخت فیلم
		پیشگام شدن کارکنان پلیس و بسیجیان در رعایت قوانین
		همکاری متقابل در مجاب‌سازی مردم به قانون‌گرایی (مثلا عدم تیراندازی در مراسم‌ها توسط برخی قومیت‌ها)
		همکاری در طرح‌های مجاب‌سازی مردم به رعایت هنجارها (مثلا تشویق به رعایت حجاب و ...)
	رعایت هنجارهای اجتماعی توسط مردم	اجرای طرح‌های مشترک با رویکرد مجاب‌سازی در رعایت هنجارها
		اقدام‌های فرهنگی مشترک در مجاب‌سازی رعایت هنجارهای اجتماعی (ساخت فیلم و ...)
		اجرای طرح‌های مشترک مقابله با هنجارشکنان
	رعایت هنجارهای رانندگی در جامعه	اجرای طرح‌های مشترک با رویکرد مجاب‌سازی مردم به رعایت هنجارهای رانندگی
		استفاده از ظرفیت‌های سازمانی در تبلیغ هنجارهای رانندگی
اجتماعی	بهره‌گیری متقابل از ظرفیت‌های انسانی	بهره‌گیری از ظرفیت بسیج در پلیس افتخاری
		استفاده از ظرفیت کارکنان پلیس به عنوان بسیجی عادی و فعال
	ایجاد نشاط	همکاری مشترک در برگزاری مسابقات ورزشی در محلات

ابعاد	مؤلفه‌ها	شاخص‌ها
آموزشی، تحقیقاتی و فن- آورانه	اجتماعی	همکاری و پشتیبانی مشترک از سازمان‌هایی که وظیفه افزایش نشاط اجتماعی در جامعه را بر عهده دارند (شهرداری‌ها، تربیت بدنی، وزارت ورزش و جوانان)
	اجرای برنامه- های آموزشی مشترک	اجرای کارگاه‌های آموزشی درون سازمانی مشترک
		بازدیدهای آموزشی مشترک از مراکز علمی و صنعتی مرتبط با حوزه پیشگیری از جرم
		بازدید مشترک غیر محسوس از محلات و کانون‌های جرم‌خیز
	اجرای تحقیقات مشترک	طرح‌های غیر صنعتی مشترک
		طرح‌های صنعتی مشترک
		مقاله‌های مشترک
	اجرای نشست های علمی	اجرای همایش مشترک
		اجرای میزگرد مشترک
		بهره‌گیری متقابل از نخبگان سازمانی برای ایراد سخنرانی
		اجرای جلسات اندیشه‌ورزی
	تبادل استاد	بهره‌گیری از اساتید طرفین در تدریس
		بهره‌گیری از اساتید طرفین در همایش‌ها

گام دوم- مرحله اول دلفی: در این مرحله شاخص‌های به‌دست‌آمده که نتیجه مصاحبه با نخبگان بود به‌صورت پرسش‌نامه نیمه‌ساختاریافته برای بررسی و اعلام نظر در اختیار اعضای تیم پنل قرار گرفت. بعد از آن پاسخ‌های دریافتی، خلاصه، طبقه‌بندی و در نهایت پرسش‌نامه دوم تهیه شد. اعضای تیم دلفی شامل شرکت‌کنندگان در مصاحبه به‌علاوه ۷ نفر که همان شرایط مصاحبه‌شدگان را داشتند و در مجموع ۲۵ نفر را تشکیل داد.

گام سوم- مرحله دوم دلفی: در این مرحله پرسش‌نامه به‌صورت ساختارمند در بین اعضای پنل توزیع و از آنها خواسته شد تا میزان ارتباط شاخص با بعد، مؤلفه و درجه اهمیت ارزیابی شاخص‌ها با هدف توسعه تعامل بین سازمان پلیس و بسیج را با استفاده از طیف لیکرت نشان دهند. چنانچه لازم است شاخصی حذف، اضافه یا تغییر کند، به آن اشاره و اگر شاخص‌هایی با هم مشابه هستند، آن را مشخص نمایند.

گام چهارم- مرحله سوم دلفی: برای جمع‌بندی نظر اعضای پنل، میانگین و انحراف معیار هر یک از شاخص‌ها برای هر مرحله محاسبه و در اختیار اعضا تیم دلفی قرار گرفت و از آنها خواسته شد پاسخ‌ها را دوباره بررسی نموده و چنانچه لازم شد در قضاوت‌های خود تجدیدنظر و دلایل خود را در صورت عدم توافق ذکر نمایند. هدف از انجام این مرحله رسیدن به اجماع یا ثبات بین اعضای گروه است. در صورتی که اعضای گروه در نظرات خود اجماع داشتند، نیازی به تکرار نظرخواهی نبوده و این مرحله به پایان می‌رسد.

گام پنجم- تجزیه و تحلیل داده‌ها و اطلاعات پرسش‌نامه‌ها و تعیین مولفه‌ها و شاخص‌های نهایی

در گام پنجم باتوجه به مطالعات قبلی انجام‌شده به منظور دستیابی به شاخص‌های عملیاتی‌تر و محدودتر و نیز عملیاتی نمودن شاخص‌های متناسب با موضوع با استفاده از نمرات اعضای گروه در گام سوم، میانگین، انحراف معیار و ضریب تغییرات هر یک از شاخص‌ها محاسبه شده و سپس با توجه به مقیاس لیکرت مورد استفاده جهت امتیازدهی، ساختار داده‌ها و امتیازاتی که خبرگان برای شاخص‌ها داده بودند، شاخص‌هایی با میانگین امتیاز بیشتر از ۳، انحراف معیار کمتر از ۱ و ضریب تغییرات کمتر از ۳/۰. برابر جدول ۳. انتخاب شدند. همچنین قبل از آزمون برای بررسی نرمال بودن متغیرها از آزمون آماره Z کولموگروف اسمیرنوف برابر جدول ۲. استفاده شد.

جدول ۲. توزیع نرمال متغیرها

متغیر	سطح معنی داری	آماره Z کولموگروف اسمیرنوف
ناامن کنندگان محیط جامعه	۰.۰۷۳	۱.۰۸۴
صنوف	۰.۰۵۹	۱.۱۰۷
هنجارشکنان	۰.۰۶۴	۱.۲۰۵
امنیت عینی	۰.۰۶۷	۱.۱۲۷
امنیت ذهنی	۰.۰۷۱	۱.۲۱۵
بروز بلایای طبیعی	۰.۰۵۹	۱.۱۱۹
جشن‌ها و مناسبت‌ها	۰.۰۵۶	۱.۱۰۵
خدمات کلان (واکسیناسیون، بروز بیماری‌ها و ...)	۰.۰۷۳	۱.۲۱۷

۱.۲۲۵	۰.۰۶۸	سازندگی
۱.۱۲۱	۰.۰۶۲	آموزش همگانی در پیشگیری از جرم
۱.۲۱۳	۰.۰۵۹	اقدامات فرهنگی در حوزه قانون‌گرایی
۱.۲۰۷	۰.۰۷۶	رعایت هنجارهای اجتماعی توسط مردم
۱.۲۰۹	۰.۰۷۰	رعایت هنجارهای رانندگی در جامعه
۱.۱۱۹	۰.۰۶۱	بهره‌گیری متقابل از ظرفیت‌های انسانی
۱.۲۲۸	۰.۰۶۵	ایجاد نشاط اجتماعی
۱.۲۱۱	۰.۰۶۱	اجرای برنامه‌های آموزشی مشترک
۱.۱۰۸	۰.۰۷۴	اجرای تحقیقات مشترک
۱.۱۰۲	۰.۰۶۹	اجرای نشست‌های علمی
۱.۲۰۱	۰.۰۶۳	تبادل استاد

نتایج این آزمون نشان می‌دهد سطح معناداری متغیرهای تحقیق بیشتر از ۰.۰۵ بوده فرضیه نرمال بودن متغیرها تأیید می‌گردد. از آنجایی که توزیع متغیرها نرمال تشخیص داده شد، باتوجه به نرمال بودن متغیرها برای تأیید هر کدام از متغیرها از آزمون t تک‌نمونه‌ای بهره گرفته شد و متغیرهایی که مقدار معنی‌داری t آن بیشتر از مقدار بحرانی t یعنی ۱/۹۶ قرار داشت، پذیرفته شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزارهای Spss24 و Excel استفاده گردید. سپس در پایان تعدادی از شاخص‌های مورد اجماع خبرگان برای تدوین الگوی تعاملی سازمان‌های مورد مطالعه انتخاب گردیدند.

جدول ۳. امتیازدهی شاخص‌های تعامل راهبردی پلیس با بسیج با رویکرد پیشگیری از جرم مبتنی بر حکمرانی اسلامی

ابعاد	مولفه‌ها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات	تک t نمونه‌ای	وضعیت
اشراف اطلاعاتی مبتنی بر ارزش‌های دینی	نامن کنندگان محیط جامعه	ارتباط دوطرفه در شبکه‌های سازمانی	۳/۳	۰/۹۲	۰/۲۳	۱۱۰۹	پذیرفته شد
		تبادل اخبار از محل استقرار	۳/۲۸	۰/۹۴	۰/۲۱	۱۴۰۲	پذیرفته شد
		تبادل اخبار از کمیت	۴	۰/۸۵	۰/۱۸	۹۰۴۷	پذیرفته شد
		تبادل اخبار از محل فعالیت	۳/۴	۰/۸۷	۰/۱۷	۱۰۰۵	پذیرفته شد

ابعاد	مؤلفه‌ها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات	تک t نمونه‌ای	وضعیت
		تبادل اخبار از رهبران	۳/۵۸	۰/۹۴	۰/۲۶	۱۱/۳۹	پذیرفته شد
		تبادل اخبار از سوابق	۴/۱	۰/۸۳	۰/۲۹	۱۳/۰۳	پذیرفته شد
		عملیات فنی مشترک	۳/۳	۰/۸۵	۰/۲۴	۸/۰۱	پذیرفته شد
		تدوین و اجرای طرح‌های شناسایی مشترک	۳/۷	۰/۶۵	۰/۲۴	۱۲/۳۱	پذیرفته شد
		بهره‌گیری متقابل از اخبار مردمی	۳/۶۵	۰/۷۸	۰/۲۵	۱۱/۰۵	پذیرفته شد
صنوف		بهره‌گیری از ظرفیت بسیج صنوف توسط پلیس	۴/۱۰	۰/۷۹	۰/۱۷	۱۴/۱۸	پذیرفته شد
		بهره‌گیری از ظرفیت پلیس اماکن توسط بسیج	۳/۶۰	۰/۷۷	۰/۱۸	۸/۷۴	پذیرفته شد
		تبادل اخبار در حوزه صنوف	۳	۰/۶۵	۰/۲۱	۱۵/۰۸	پذیرفته شد
		تشکیل بانک اطلاعاتی مشترک	۳/۸	۰/۷۷	۰/۲۹	۱۰/۵۲	پذیرفته شد
		ارتباط بانک‌های اطلاعاتی	۳/۶۵	۰/۸۰	۰/۲۵	۱۱/۲۶	پذیرفته شد
		استعلام متقابل برای اخذ مجوزهای فعالیت و ...	۲/۱	۱/۵	۰/۳۲	۱/۱۷	رد شد
	هنجارشکنان	اتصال شبکه‌های سازمانی	۳/۵	۰/۸۲	۰/۲۹	۱۲/۰۸	پذیرفته شد
		تبادل اخبار در	۳/۴۵	۰/۵۵	۰/۲۹	۱۳/۴۸	پذیرفته شد

ابعاد	مؤلفه‌ها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات	تک t نمونه‌ای	وضعیت
		پیش‌بینی بسترهای هنجارشکنی					شد
		تبادل اخبار در پیش‌بینی زمان هنجارشکنی	۳/۲	۰/۵۹	۰/۲۰	۱۱۰/۰۳	پذیرفته شد
		تبادل اخبار در رابطه با تشویق-کنندگان به هنجارشکنی	۳/۱	۰/۷۸	۰/۱۹	۱۰۰/۲۶	پذیرفته شد
		تبادل اخبار در رابطه با مکان-های احتمالی فعالیت هنجارشکنان	۳/۱۵	۰/۷۶	۰/۲۱	۹۰/۱۱	پذیرفته شد
		تبادل اخبار در رابطه با آماج هنجارشکنان	۳/۷۰	۰/۸۷	۰/۲۴	۱۰۰/۹۹	پذیرفته شد
امنیت اثربخش	امنیت عینی	پوشش نقاط جرم خیز در قلمرو متفاوت و تحت مدیریت واحد	۳/۶۵	۰/۹۸	۰/۲۸	۱۱۰/۴۲	پذیرفته شد
		پوشش نقاط جرم خیز به صورت مشترک و آشکار	۳/۵۰	۰/۹۱	۰/۲۵	۱۰۰/۳۸	پذیرفته شد
		اقدام مشترک هنگام بروز ناامنی	۳/۱۰	۰/۸۷	۰/۲۴	۱۲۰/۰۳	پذیرفته شد
		حمایت متقابل در بروز جرائم مشهود مطابق قانون آ. د. ک	۳/۷	۰/۸۶	۰/۲۹	۷۸/۹	پذیرفته شد

ابعاد	مولفه‌ها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات	تک t نمونه‌ای	وضعیت
	امنیت ذهنی	بهره‌گیری از های ظرفیت متقابل در اجرای مراسم ملی و مذهبی	۳/۲	۰/۹۵	۰/۲۱	۱۱/۴۷	پذیرفته شد
		حضور به موقع واحد‌های گشت در زمان امدادخواهی	۴	۰/۹۱	۰/۱۹	۱۲/۰۱	پذیرفته شد
		برخوردار بودن گشتی‌ها از تناسب اندام مناسب	۳/۹	۰/۸۹	۰/۱۷	۱۰/۰۸	پذیرفته شد
		برخوردار بودن گشتی‌ها از آمادگی جسمانی	۳/۸	۰/۹۴	۰/۲۴	۱۱/۴۹	پذیرفته شد
		برخوردار بودن گشتی‌ها از تجهیزات مناسب	۳/۹	۰/۸۳	۰/۲۹	۱۰/۱۷	پذیرفته شد
		اقدامات رسانه- ای مشترک با موضوع ارتقاء امنیت	۴/۱	۰/۸۷	۰/۲۴	۱۲/۴۱	پذیرفته شد
		اجرای مانورهای مشترک اقتدار	۳/۶	۰/۹۰	۰/۲۵	۹/۶۹	پذیرفته شد
		همکاری در پیشگیری از جرم	۳/۴	۰/۹۱	۰/۲۱	۸/۷۱	پذیرفته شد
خدماتی مبتنی بر مسئولیت - پذیری	بروز بلایای طبیعی	-همکاری در نظم بخشی به صحنه	۳/۱	۰/۹۲	۰/۲۶	۱۱/۳۱	پذیرفته شد
		همکاری در طرح‌های ترافیکی	۲/۴	۱/۶	۰/۳۴	۱/۰۹	رد شد

ابعاد	مؤلفه‌ها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات	تک t نمونه‌ای	وضعیت
	جشن‌ها و مناسبت‌ها	همکاری در امدادرسانی به مردم	۳/۳	۰/۷۸	۰/۱۸	۱۰/۱۱	پذیرفته شد
		پشتیبانی متقابل در مقابله با ناامن‌کنندگان محیط	۳/۲	۰/۸۱	۰/۲۱	۱۱/۰۶	پذیرفته شد
		همکاری در پیشگیری از جرم	۳/۸	۰/۸۰	۰/۲۵	۱۲/۱۵	پذیرفته شد
		-همکاری در نظم بخشی به صحنه	۳/۴	۰/۸۶	۰/۲۳	۹/۷۹	پذیرفته شد
		همکاری در طرح‌های ترافیکی	۳/۶۵	۰/۸۵		۱۱/۵۹	پذیرفته شد
		همکاری در مقابله با ناامن کنندگان محیط	۲/۸	۱/۲	۰/۳۶	۱/۲۹	رد شد
		بهره‌گیری متقابل در مقابله با هنجارشکنان	۳/۶	۰/۸۴	۰/۲۴	۱۱/۰۹	پذیرفته شد
خدمات کلان (واکسیناسیون، بروز بیماری‌ها و ...)	برقراری امنیت کارکنان بسیج در اجرای طرح‌های کلان	۳/۲	۰/۸۶	۰/۲۵	۱۴/۰۳	پذیرفته شد	
	بهره‌گیری از ظرفیت بسیج بخشی برای نظم در اقدام‌های خدماتی	۳/۲	۰/۷۳	۰/۲۶	۹/۵۷	پذیرفته شد	
	بهره‌گیری متقابل از تجهیزات سازمانی در خدمات‌رسانی	۱/۸	۱/۹۶	۰/۲۳	۱۰/۲۵	پذیرفته شد	

ابعاد	مولفه‌ها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات	تک t نمونه‌ای	وضعیت
		تشکیل تیم‌های مشترک برای خدمات‌رسانی	۳/۳۷	۰/۸۵	۰/۲۹	۱۱/۳۹	پذیرفته شد
	سازندگی	حمایت از بسیج سازندگی در اجرای بهینه مأموریت محوله	۳/۳	۰/۸۴	۰/۲۱	۱۲/۰۲	پذیرفته شد
	آموزش همگانی در پیشگیری از جرم	همکاری بسیج با پلیس در آموزش‌های چهره به چهره	۳/۱	۰/۷۹	۰/۲۱	۱۰/۴۷	پذیرفته شد
		همکاری متقابل در آموزش‌ها از طریق فضای مجازی	۳/۱	۰/۹۷	۰/۱۷	۱۳/۰۵	پذیرفته شد
		همکاری در آموزش همگانی به بسیجیان	۳/۲	۰/۹۳	۰/۲۴	۱۱/۳۹	پذیرفته شد
	اقدامات فرهنگی در حوزه قانون-گرایی	مشارکت در ساخت فیلم	۴/۱	۰/۹۱	۰/۲۸	۱۲/۰۹	پذیرفته شد
		پیشگام شدن کارکنان پلیس و بسیجیان در رعایت قوانین	۳/۹	۰/۸۸	۰/۲۴	۱۱/۰۹	پذیرفته شد
		همکاری متقابل در مجاب‌سازی مردم به قانون-گرایی (مثل عدم تیراندازی در مراسم‌ها توسط برخی قومیت‌ها)	۳/۹۰	۰/۹۳	۰/۲۶	۹/۸۳	پذیرفته شد
دینی و فرهنگی	رعایت هنجارهای	همکاری در طرح‌های مجاب	۴/۳			۱۰/۴۷	پذیرفته شد

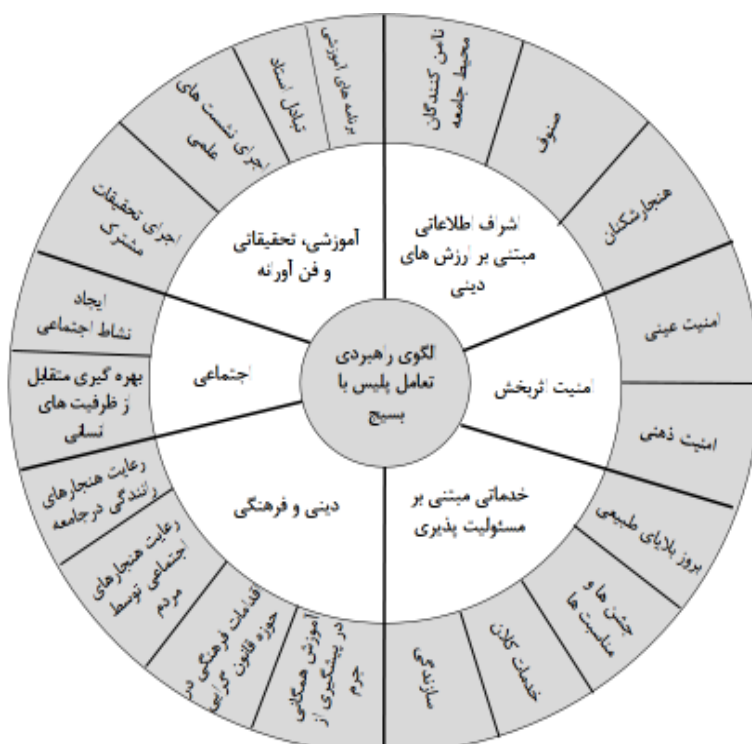
ابعاد	مؤلفه‌ها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات	تک t نمونه‌ای	وضعیت
	اجتماعی توسط مردم	سازی مردم به رعایت هنجارها (مثلا تشویق به رعایت حجاب و ...)					
		اجرای طرح‌های مشترک با رویکرد مجاب- سازی در رعایت هنجارها	۴/۵	۰/۸۸	۰/۲۲	۱۰/۲۹	پذیرفته شد
		اقدام‌های فرهنگی مشترک در مجاب‌سازی رعایت هنجارهای اجتماعی (ساخت فیلم و ...)	۳/۸۰	۰/۸۴	۰/۲۵	۱۲/۰۳	پذیرفته شد
		اجرای طرح‌های مشترک مقابله با هنجارشکنان	۱/۹۸	۲/۲	۰/۱۱	۹/۰۱	پذیرفته شد
	رعایت هنجارهای رانندگی در جامعه	اجرای طرح‌های مشترک با رویکرد مجاب- سازی مردم به رعایت هنجارهای رانندگی	۳/۴۵	۰/۹۰	۰/۲۹	۱۲/۰۳	پذیرفته شد
		استفاده از ظرفیت‌های سازمانی در تبلیغ هنجارهای رانندگی	۳/۹۰	۰/۸۹	۰/۲۱	۱۱/۶۵	پذیرفته شد
اجتماعی	بهره‌گیری	بهره‌گیری از	۳/۵۵	۰/۹۲	۰/۲۲	۱۴/۰۸	پذیرفته شد

ابعاد	مولفه‌ها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات	تک t نمونه‌ای	وضعیت
	متقابل از ظرفیت‌های انسانی	ظرفیت بسیج در پلیس افتخاری					شد
		استفاده از ظرفیت کارکنان پلیس به عنوان بسیجی عادی و فعال	۳/۶	۰/۹۲	۰/۲۷	۷۰/۷۹	پذیرفته شد
	ایجاد نشاط اجتماعی	همکاری مشترک در برگزاری مسابقات ورزشی در محلات	۳/۳	۰/۸۶	۰/۱۸	۱۱۰/۰۸	پذیرفته شد
		همکاری و پشتیبانی مشترک از سازمان‌هایی که وظیفه افزایش نشاط اجتماعی در جامعه را بر عهده دارند (شهرداری‌ها، تربیت بدنی، وزارت ورزش و جوانان)	۳/۳	۰/۸۸	۰/۱۹	۱۳۰/۵۲	پذیرفته شد
آموزشی، تحقیقاتی و فن-آورانه	اجرای برنامه‌های آموزشی مشترک	اجرای کارگاه‌های آموزشی درون سازمانی مشترک	۴/۳	۰/۹۷	۰/۲۹	۱۱۰/۲۹	پذیرفته شد
		بازدیدهای آموزشی مشترک از مراکز علمی و صنعتی مرتبط با حوزه پیشگیری	۴/۲	۰/۷۹	۰/۲۵	۱۰۰/۱۷	پذیرفته شد

ابعاد	مولفه‌ها	شاخص‌ها	میانگین	انحراف معیار	ضریب تغییرات	تک t نمونه‌ای	وضعیت
		از جرم					
		بازدید مشترک غیر محسوس از محلات و کانون های جرم‌خیز	۳/۸۰	۰/۷۹	۰/۲۶	۱۲/۴۸	پذیرفته شد
		طرح‌های غیر صنعتی مشترک	۳/۲	۰/۸۳	۰/۲۴	۱۱/۴۸	پذیرفته شد
	اجرای تحقیقات مشترک	طرح‌های صنعتی مشترک	۳/۹۰	۰/۹۵	۰/۲۵	۱۱/۰۲	پذیرفته شد
		مقاله‌های مشترک	۴/۱	۰/۹۹	۰/۲۹	۱۱/۳۹	پذیرفته شد
		اجرای همایش مشترک	۴/۲	۰/۷۹	۰/۲۳	۱۱/۰۲	پذیرفته شد
	اجرای نشست‌های علمی	اجرای میزگرد مشترک	۳/۸۰	۰/۷۸	۰/۲۳	۱۰/۰۹	پذیرفته شد
		بهره‌گیری متقابل از نخبگان سازمانی برای ایراد سخنرانی	۳/۸	۰/۸۶	۰/۲۴	۱۴/۲۶	پذیرفته شد
		اجرای جلسات اندیشه‌ورزی	۲/۷	۲	۰/۳۹	۱/۴۷	رد شد
	تبادل استاد	بهره‌گیری از اساتید طرفین در تدریس	۳/۵	۰/۸۱	۰/۲۶	۱۲/۰۷	پذیرفته شد
		بهره‌گیری از اساتید طرفین در همایش‌ها	۳/۱	۰/۷۷	۰/۲۸	۱۱/۰۴	پذیرفته شد

نتایج جدول ۲ حکایت از رد چهار شاخص از ۶۸ شاخص به‌دست‌آمده در مصاحبه با نخبگان داشت. باتوجه به رد ۴ شاخص تعداد شاخص‌هایی که پنل‌های خبرگی بر آن اتفاق نظر داشتند به ۶۴ شاخص رسید. خروجی جدول نشان می‌دهد که اعضای پنل‌های خبرگی

تعداد ۱۹ مولفه از مولفه‌های به‌دست آمده در مصاحبه با خبرگان را مورد پذیرش قرار دادند. این افراد همچنین ۶ بعد به‌دست آمده از مصاحبه با خبرگان و ادبیات نظری تحقیق را پذیرفتند ولی باتوجه به ابتدای تحقیق بر حکمرانی اسلامی که در شاخص‌ها هم دیده می‌شود در عناوین ابعاد تغییرات مختصری دادند، برای مثال بعد اشراف اطلاعاتی به «اشراف اطلاعاتی مبتنی بر ارزش‌های دینی» تغییر داده شد. الگوی راهبردی تعامل پلیس با بسیج با رویکرد پیشگیری از جرم مبتنی بر حکمرانی اسلامی برگرفته از جدول ۲ در شکل ۱ ارائه می‌شود.

شکل ۱. الگوی راهبردی تعامل پلیس با بسیج با رویکرد پیشگیری از جرم مبتنی بر حکمرانی اسلامی

۴. نتیجه گیری

یکی از ویژگی‌های مهم حکمرانی اسلامی، تعاون و همکاری در امور می‌باشد. تعاون به‌عنوان یک اصل مهم اخلاقی در قرآن کریم مورد تأکید قرار گرفته است. خداوند در سوره مائده می‌فرماید: همواره در راه نیکی و پرهیزکاری با هم تعاون کنید. امام علی (ع) می‌فرماید: «بر شماست که یکدیگر را نصیحت کنید و نیکو همکاری نمایید». در منابع علمی نیز بر رویکرد چندنهادی در رسیدن به اهداف سازمانی تأکید شده است. رویکرد چندنهادی در ذیل حکمرانی اسلامی و مبتنی بر ارزش‌های دینی و انسانی در مقوله مهمی چون پیشگیری از جرم که به جهت نقش زیرساختی آن از وظایف مهم حکومت برشمرده شده است، اهمیتی دوچندان پیدا می‌کند.

یافته‌های تحقیق مبتنی بر ادبیات نظری و پیشینه‌های تحقیق، همچنین مصاحبه با خبرگان و طرح نتایج مصاحبه‌ها در گروه‌های خبرگی، ۶ بعد را برای تعامل پلیس و بسیج قائل می‌شود. این ابعاد شامل اشراف اطلاعاتی مبتنی بر ارزش‌های اسلامی، امنیت اثربخش، خدماتی مبتنی بر مسئولیت‌پذیری، دینی و فرهنگی، اجتماعی و آموزشی، تحقیقاتی و فن-آورانه می‌باشد. بررسی ابعاد یادشده نشان از آن دارد که روح حاکمیت دینی در آنها دمیده شده چرا که در حاکمیت اسلامی اشراف اطلاعاتی باید مبتنی بر ارزش‌های دینی باشد. اسلام برای حریم خصوصی حرمت قائل شده است. در قرآن کریم مردم از نگاه تجسس-گرایانه و بی‌مورد به منازل یکدیگر منع شده‌اند. بنابراین اشراف اطلاعاتی که پیش‌نیاز عملیات و حل مسئله، به‌ویژه موضوع مهمی چون پیشگیری از جرم است، به عنوان بعدی از ابعاد شش‌گانه تعامل پلیس و بسیج برشمرده شده و قید «مبتنی بر ارزش‌های اسلامی» به آن جهتی معنادار داده است. این بعد بر مبنای یافته‌های تحقیق، بر مولفه‌هایی چون ناامن-کنندگان محیط جامعه، هنجارشکنان و صنوف سایه افکنده است و تعداد ۲۰ شاخص را برای همکاری و تعامل سازمان‌های موضوع تحقیق معرفی نموده است.

امنیت اثربخش با مولفه‌های امنیت عینی و ذهنی، بعد دیگری از ابعاد شش‌گانه است. این بعد با مولفه‌های ذکرشده با ۱۱ شاخص پذیرفته شده، تجلی همکاری دو نهاد را در

مسائل عینی مثل پوشش نقاط جرم خیز و مسائل ذهنی مثل تناسب اندام را مناسب گشتی- های مشترک می‌داند. اثربخشی موضوعی است که در حکمرانی‌های مختلف از جمله حکمرانی اسلامی بر آن اتفاق نظر وجود دارد.

بعد خدماتی در همکاری مشترک دو سازمان با واژه مسئولیت‌پذیری همراه شده است. واژه‌ای که هم در حکمرانی خوب و هم در حکمرانی اسلامی بر آن تأکید می‌شود. حدیث مشهور از پیامبر مکرم اسلام که می‌فرماید «کلکم راعٍ، وَ کلکم مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ» بر مسئولیت‌پذیری انسان‌ها نسبت به یکدیگر تأکید می‌کند. بعد خدماتی بر مبنای یافته‌های تحقیق در مولفه‌هایی چون بروز بلایای طبیعی، جشن‌ها و مناسبت‌ها، مأموریت‌های بزرگ خدماتی مثل واکسیناسیون عمومی و سازندگی نمایان و شامل ۱۵ شاخص می‌شود.

بعد چهارم از ابعاد شش‌گانه تعامل پلیس با بسیج در حکمرانی دینی که در پیشگیری از جرم نقشی ایجابی دارد، بعد «دینی و فرهنگی» است. یافته‌های تحقیق، این بعد را شامل آموزش‌های همگانی در پیشگیری از جرم، اقدام‌های فرهنگی در حوزه قانون‌گرایی، رعایت هنجارهای اجتماعی و به‌طور خاص، رعایت هنجارهای رانندگی می‌دانند. برای آموزش همگانی، شاخص‌هایی چون همکاری پلیس با بسیج در آموزش‌های چهره به‌چهره، آموزش از طریق فضای مجازی و آموزش‌های پیشگیری از سرقت به بسیجیان برشمرده شده است. در حوزه اقدام‌های فرهنگی، اقدام‌هایی همچون مشارکت در ساخت فیلم، پیشگام شدن بسیجیان در رعایت قانون، بهره‌گیری از ظرفیت بسیج در مجاب‌سازی مردم به قانون‌گرایی و در رعایت هنجارهای اجتماعی و رانندگی، اجرای طرح‌های مشترک با رویکرد مجاب- سازی که با نهاد امر به معروف به‌عنوان شاخصی مهم در حکمرانی اسلامی همخوانی دارد، تأکید شده است.

شاخص‌های بعد اجتماعی همکاری بین دو نهاد موردنظر در تحقیق، شاخص‌هایی است که ضمن داشتن روح دینی، به‌طور غیرمستقیم در کاهش جرم تأثیر دارد به‌عبارتی یکی از پیامدهای مهم پیاده‌سازی آنها پیشگیری از جرم در جامعه است. برگزاری مسابقات ورزشی، ایجاد نشاط اجتماعی و مشارکت بسیجیان در طرح پلیس افتخاری از آن جمله‌اند.

یافته‌های تحقیق، آخرین بعد از ابعاد همکاری پلیس و بسیج را حوزه آموزشی، تحقیقاتی و فن‌آورانه می‌دانند که اقدام‌های این حوزه مبتنی بر حکمرانی و مبانی دینی می‌تواند کمک موثری به پیشگیری از جرم و ایجاد امنیت در جامعه شود. اجرای کارگاه‌های آموزشی مشترک، بازدیدهای علمی مشترک، طرح‌های تحقیقاتی مشترک، تألیف‌های مشترک، بهره‌گیری از اساتید همدیگر و اجرای همایش‌های مشترک با رویکرد پیشگیری از جرم و مبتنی بر حکمرانی اسلامی، از جمله شاخص‌های این حوزه می‌باشند.

پیشنهادهای

- ۱- با توجه به یافته‌های تحقیق و مدل نهایی، در ساختار سازمانی هر دو سازمان، بخش‌هایی برای تعامل و ارتباط بین سازمانی از سطح کلان تا سرانگشتان پیش‌بینی شود.
- ۲- کیفیت تحقق اهداف تعیین شده در ارتباط و تعامل بین سازمانی، به صورت فصلی و سالانه به ترتیب در سطوح میانی و کلان مورد ارزیابی و به فراخور نتیجه بازنگری، اصلاح یا تقویت شود.

فهرست منابع و مآخذ

الف. منابع فارسی

- آرمسترانگ، مایکل (۱۳۹۰)، *مدیریت استراتژیک منابع انسانی*، ترجمه دکتر محمد اعرابی، تهران: انتشارات دفتر پژوهش‌های فرهنگی، چاپ دوم.
- اساس‌نامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، مصوب ۱۳۶۱.
- اصغری، مهدی؛ زابلی‌زاده، اردشیر و مومنی، اسکندر (۱۳۹۸)، *الگوی تعامل راهبردی ناجا و رسانه ملی*، فصل‌نامه مطالعات راهبردی ناجا، سال چهارم، شماره ۱۲، ۱۴۱-۱۱۳.
file:///C:/Users/pc/Downloads/4040913981204-1.pdf
- ایمانی خوشخو، محمدرسول (۱۴۰۰)، *الگوی راهبردی تعامل پلیس با جامعه: اقتدار همراه با مهرورزی*، فصل‌نامه علمی مدیریت پژوهش‌های انتظامی، سال شانزدهم، شماره ۴، ۱۵۴-۱۲۹.
DOI: <https://dx.doi.org/10.22034/pmsq.2022.210308.1457>

- جعفری صمیمی، احمد؛ کاویان تلوری، حامد (۱۳۹۴)، *نقش حکمرانی خوب و فساد در الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت*، چهارمین کنفرانس الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت؛ پیشرفت ایران، گذشته، حال و آینده؛ اردیبهشت ماه ۱۳۹۴.
- چراغی، احمد (۱۳۹۸)، *الگوی راهبردی مطلوب اشراف اطلاعاتی در ساحقها، فصل نامه ملی امنیت ملی*، سال نهم، شماره ۳۴، ۴۹۲-۴۵۷.
- file:///C:/Users/pc/Downloads/4035113983414.pdf
- حجازی فر، سعید (۱۴۰۲)، *چیستی و نقش آفرینان حکمرانی اسلامی براساس فرمایشات امام علی علیه السلام*، نشریه علمی مدیریت اسلامی، سال سی و یکم، شماره ۱۳۳، ۸۷-۱۲۸.
- DOR: 20.1001.1.22516980.1402.31.2.2.0
- حسینی، سیدنجم‌الدین؛ بختیاری، حسن؛ فخرز، میررحیم و محبی، علی (۱۴۰۱)، *الگوی مشارکت چندنهادی در فرایند جرم‌یابی*. پژوهش‌های مدیریت انتظامی، سال پنجم، شماره ۱۷، ۱۷۹-۲۰۵.
- DOI: 10.22034/pmsq.2022.1267365.1517
- خطیبی، علیرضا، احمدی، سید محمدصادق، شیخ الاسلامی، عباس. (۱۳۹۷). *تعهدات نهادهای حکومتی در پیشگیری از وقوع جرم بررسی مقایسه‌ای تجربه‌های بین‌المللی*. پژوهش‌نامه ایرانی سیاست بین‌الملل، سال دوم، شماره ۷، ۵۳-۸۴. https://irlip.um.ac.ir/article_29552.html
- درویشی، صیاد؛ آهی، پرویز و میرزاخانی عبدالرحمن (۱۴۰۲)، *الگوی سازوکارهای مشارکت مردمی با پلیس در پیشگیری از جرم و تأمین امنیت پایدار*، فصل‌نامه علمی امنیت ملی، سال دوازدهم، شماره ۴۹، ۱۲۴-۹۹. https://ns.sndu.ac.ir/article_2678.pdf
- رنگریز، حسن (۱۴۰۲)، *طراحی حکمرانی اسلامی مبتنی بر تعالیم دینی*، فصل‌نامه علمی پژوهش‌نامه انقلاب اسلامی، سال سیزدهم، شماره ۴۶، ۲۱-۱. Doi: 10.22084/RJIR.2022.26751.3534
- صالحی امیری، سیدرضا و کریمی خوزانی، علی (۱۳۹۴) *تبیین الزامات راهبردی پلیس در عصر جهانی‌شدن*، نشریه علمی مطالعات بین‌المللی پلیس، سال ششم، شماره ۲۲، ۱۹۲-۱۶۵. <https://media.farsnews.ir/Uploaded/Files/Documents/1396.pdf>
- *قانون مجازات اسلامی*، مصوب ۱۳۹۲.
- کاوسی خسرقی، پریزاد. (۱۳۹۹)، *مطالعه عوامل تاثیرگذار بر نقش آفرینی کارآمد و موثر سازمان‌های مسئول در پیشگیری از جرم*، فصل‌نامه علمی دانش انتظامی آذربایجان شرقی، سال دهم، شماره ۳۷، ۱۵۴-۱۹۵. http://eastaz.jrl.police.ir/article_95852.html
- کمیجانی، اکبر؛ سلاطین، پروانه (۱۳۸۹)، *بررسی تأثیر حکمرانی بر رشد اقتصادی در ایران و کشورهای منتخب همسایه (ترکیه و پاکستان)*، فصل‌نامه علمی پژوهشگر، سال هفتم، شماره ۲۰، ۴۱-۲۷. <file:///C:/Users/pc/Downloads/32613892003.pdf>
- محمدی، محمود؛ نیازخانی، مرتضی (۱۳۹۵). *بررسی عوامل موثر بر تأخیر کشف جرم سرقت لوازم و محتویات داخل خودرو*، پایانه کارشناسی ارشد دانشگاه علوم انتظامی. تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین.

- مرادی، ابراهیم؛ رهنما، علی و حیدریان، سمیرا (۱۳۹۶)، تأثیر شاخص‌های حکمرانی خوب بر کنترل فساد (مطالعه موردی: کشورهای خاورمیانه و جنوب شرق آسیا)، فصل‌نامه اقتصاد مقداری، سال چهاردهم، شماره ۴، ۱۵۱-۱۸۲.
https://jqe.scu.ac.ir/article_13359.pdf
- مومنی، مینا و احمدی موسوی، سیدمهدی (۱۴۰۱). تعامل پلیس با نهادهای پیشگیری از جرم، فصل نامه تمدن حقوقی، سال دوازدهم، شماره ۵، ۲۶-۴.
https://www.pzhfars.ir/article_154082.html
- نادرمحمدی، رضا؛ خسروشاهی، قدرت‌اله و پدرام، عبدالرحیم (۱۴۰۲)، شناسایی و تحلیل روندهای موثر بر آینده جرم و راهبردهایی جهت پیشگیری از وقوع آن، سال سیزدهم، شماره ۴۷، ۶۴-۳۷.
https://ns.sndu.ac.ir/article_2466.pdf
- نجفی ابرندآبادی، علی حسین (۱۳۸۷). پیشگیری از بزهکاری و پلیس محلی، مجله تحقیقات حقوقی دانشگاه شهید بهشتی، سال سوم، شماره ۱۹، ۸۷-۱۰۲.
<https://ensani.ir/file/download/article/20100912170857pdf>
- نظامی‌پور، قدیر؛ پرچمی، داوود؛ زارعی، سعدالله و عبدالملکی، هادی (۱۳۹۷)، الگوی راهبردی گفتمان بسیج در حفظ و تداوم بیداری اسلامی با تأکید بر دیدگاه‌های امامین انقلاب اسلامی، نشریه علمی راهبرد دفاعی، سال شانزدهم، شماره ۶۲، ۱۱۳-۷۳.
https://ds.sndu.ac.ir/article_390_.pdf
- نوروزی، محمد؛ حسین‌پور، جعفر و اسماعیلی، احمدرضا. (۱۳۹۷). نقش آینده‌پژوهی در پیشگیری از سرقت منزل و خودرو (با تأکید بر روش سناریونگاری)، فصل‌نامه انتظام اجتماعی، سال دهم، شماره ۲، ۲۰۶-۱۷۳.
<https://ensani.ir/file/download/article/1559366074-9610-97-17.pdf>

ب. منابع انگلیسی

- Borzel, T. A. (2020). *Multilevel governance or multilevel government?* The British Journal of Politics and International Relations, 22(4), 776-783.
- <https://garymarks.web.unc.edu/wp.pdf>
- Brown, K. P. (2018). *Multilevel governance and minimum flow: the varying conservation outcomes of water conflict resolution*. In Environment, Politics, and Society. Emerald Publishing Limited.
file:///C:/Users/pc/Downloads/multilevelgovernanceandmimumflow.pdf
- Sani, H. (2022). *The Role of the Police-Community Relations Committee (PCRC) in Crime Prevention in Ogun State, Nigeria*. African Journal of Humanities and Contemporary Education Research, 4(2), 132-140.
Retrieved from:
<https://publications.afropolitanjournals.com/index.php/ajhcer/article/view/170>
- Wiesner, C. (2017). *Multi-Level-Governance und lokale Demokratie: Politikinnovationen im Vergleich*. Springer-Verlag.

COPYRIGHTS

© 2025 by the authors. Published by The National Defense University.
This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>

